BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

ul al 55-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Nr. 306 Miercuri 9 Noembrie 1938
12 Pagini P I I I I

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120. 288/932

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

ndator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE
IN TARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte 220 lei
ILUSTR. ROMÂNĂ
și UNIV.-SPORT
câte 500 lei

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

RAMURĂ DE VIITOR: PĂȘUNILE

Am semnalat în repetate duri decăderea în care se este de multă vreme, la , creșterea vitelor, decă- e afirmată nu numai prin derea numerică, ci și prin generarea raselor, care, pe muri, formau în unele pri- nți, mândria economiei astre agrare. Una din ca- , era firește, suprafața tot i redusă a izlazurilor, în port cu nevoia de hrană a nului nostru animal.

Prin reforma agrară și prin estrările ulterioare, aceas- lipsă s'a remediat în co- rșitoare măsură, suprafața șunilor din cuprinsul țării ngând astăzi un total de 57.137 ha., care, după cal- le oficiale, ar reprezenta o loare de circa 24 miliarde .

In ciuda acestei întinderi în ciuda acestei valori, fo- asele practice — ca randa- ent economic și capacitate pășunat — ale acestei i- ense avuții naționale s'au vedit mai prejos de orice teptări, din cauza unei ad- inistrări nenorocite, lipsite cel mai elementar spirit exploatare și de gospodă- , care a durat până acum —3 ani, când pășunile au st scoase din bugetul și ad- inistrarea comunelor și da- pe seama unor eforii, a- ate azi sub îndrumarea și ontrolul ministerului agri- lturii.

Recunoașterea acestui bi- nț negativ ne vine chiar n partea direcției pășuna- lui, care, printr'o clară și bstanțială dare de seamă xpusă într'o coonferință re- ntă, prezidată de însuși ti- larul ministerului de dome- ii, constată că suprafața de proximativ 4 milioane ha. e pășune nu poate satisface evoile de hrană ale totalu- i de 9 milioane capete de ite de care dispunem azi și ă un milion din acestea nu u acces la pășune. De aci evoia pășunatului în păduri are este un dezastru pentru vuția noastră forestieră.

Dacă pe aceste islazuri s'ar ntinde culturile artificiale le nutreț — în deosebi cu lu- ernă, trifoi și sparcetă — un ingur milion de hectare (din ele 4) ar întrece trebuințele le hrană, pentru epoca de pășunat, ale celor 9 milioane de capete de vite pe care le posedăm.

Adevărul e că de doi ani, se depun sforțări lăudabile în această direcție, cu scopul de a mări capacitatea de păș- unat a islazurilor noastre.

Numai în 1937 s'au grăpat și curățat de scaeți, cuscută, bălării cam 627.000 ha., iar în 1938 lucrările de curățire și de întreținere s'au întins pe o suprafață de 868.000 ha., mergând mână 'n mână cu serioase începuturi de culturi artificiale, de umbrare, (prin plantări de nuci, stejari, frasin, răchită), perdele de salcâm, pepiniere de esențe forestiere și pomicole.

In acest timp s'au construit numeroase grajduri, silozuri de nutreț, puțuri; s'au cumpărat și distribuit grape, mașini, reproducători, etc.

In treacăt menționăm, că numai bugetele eforiilor comunale ating anul acesta cifra totală de 1 miliard 63 milioane, fără bugetul eforiilor județene și al eforiei centrale și fără bugetele asociațiilor și composesoratelor de pășune, care, numai acestea, însumează circa 300 milioane lei.

Imbucurătoare este mai ales tendința de evoluție a structurii bugetare în sensul sporirii sectorului technic și micșorării în proporție a capitolelor consacrate impozitelor, anuităților și părții administrative, ceeace înseamnă o afirmare a investițiilor productive.

Nu trebue să se neglijeze nici seria de bunuri exploatabile, incorporate dela început în islazurile comunale, ca bălți, cariere, mine, etc., care până acum n'au fost puse în valoare, sub vitrega administrație a comunelor.

O avuție națională atât de importantă, menită să joace un rol covârșitor în consolidarea și orientarea spre orizonturi noui a economiei noastre rurale, merită să fie tratată altfel decât în trecut, ceeace din fericire ni se dă astăzi prilejul s'o constatăm prin începuturile de rânduială realizate până acum și prin programul înfăptuirilor viitoare, întocmit cu desăvârșită competență de actuala direcție a păsunilor.

Urare, Marelui Voevod de Alba Iulia, Mihai

Românii de pretutindeni sărbătoresc, azi, cu prilejul zilei Sale onomastice, pe Acela care poartă numele glorios de Mihai și titlul simbolic de Mare Voevod de Alba Iulia, — în amintirea celui dintâi Domn care a înfăptuit, pentru câtva timp, prin lupte și jertfe, unitatea noastră națională.

Nume glorios și titlu simbolic ce înseamnă virtuți ostășești, fapte vitejești, spirit eroic, voință neînfrântă de a îndeplini o misiune mare și sfântă în serviciul comandat al națiunei și țării.

Cercetaș, străjer, caporal, sergent ,elev plutonier și apoi sublocotenent, Marele Voevod Mihai a căpătat, sub atenta și iubitoarea priveghere și îndrumare a Părintelui Său, M. S. Regele Carol II, instrucția ostășească și educația cuvenită unui Fiu de Domn, care va fi chemat, într'o zi, să fie El însuși primul slujitor și conducător al poporului român, în calitate de continuator demn al Regilor ce au contribuit prin înțelepciunea și faptele lor, la înălțarea, întărirea și mărirea țării și a poporului lor.

Nu se îndeplinește nici o misiune mare, fără simțul adânc al îndeplinirii îndatoririlor și al răspunderii, fără încredințat-o înaintașii și să desăvârșești opera ce ți-au lăsat-o ei ca moștenire.

Măria Sa Marele Voevod Mihai

adâncă conștiință că ești un continuator și un slujitor al țării, chemat să porți cu bărbăție făclia aprinsă ce ți-au

Cu prilejul încorporării Marelui Voevod Mihai, ca ofițer, în Batalionul I al Vânătorilor de munte, M. S. Regele I-a amintit ce înseamnă acest eveniment în viața sa ostășească și care trebue să fie înalta și frumoasa sa misiune:

„Până astăzi ai fost un copil — de-acum înainte pășești cu pași repezi, în viața de bărbat.

Cel A-tot puternic a voit să fii însemnat pentru o înaltă și frumoasă misiune, una care cuprinde mai multe îndatoriri decât drepturi, dar, care cuprinde, totuși, acel drept suprem de a face tot ce-ți stă în putință pentru binele și prosperitatea Țării și poporului tău.

Intri în oștirea română, nu ca o cinste făcută ei, ci ca o cinste făcută Ție, — cinste de care, în fiecare clipă a vieței trebue să te arăți demn...

Să fii primul slujitor al Țării!"

Aceste îndemnuri bune și sfaturi înțelepte, vor călăuzi pe marele Voevod Mihai, pe drumul ce'I este sortit să meargă spre a-și îndeplini misiunea și îndatoririle sale viitoare. Poporul român urează Marelui Voevod Mihai, viață lungă și glorioasă.

Secretul victoriilor japoneze

Insemnătatea operațiilor militare din China

de R. SEIȘANU

In ultimul timp s'au petrecut pe teatrul de operațiuni chino-japonez evenimente importante.

După ce au debarcat un corp expeditionar de 60.000 de oameni, în baia Bias din apropierea insulei Hong Kong —posesiune britanică — japonezii au atacat viguros trupele chineze ce aveau misiunea să apere orașul Canton; le-au bătut și în ziua de 21 Octombrie a .c. au pus stăpânire pe acest însemnat centru comercial și strategic.

Cantonul mai este capitala „spirituală" a Chinei și prin calea ferată ce-l leagă de Kownon și de insula Hong Kong, era punctul cel mai important prin care se asigura aprovizionarea armatelor chineze și a populațiunei din provinciile Cwanf-Tung, Hunan și Hupei.

Cu o repeziciune uimitoare, japonezii au înaintat spre nord în direcția Hankeu, profitând de retragerea în dezordine a armatei chineze comandată de mareșalul Ciang-Kai-Șek. In ziua de 25 Octombrie alt centru important strategic și comercial, Hankeu, situat la o distanță de peste 700 km. nord de Canton, a fost ocupat de japonezi.

In zilele următoare japonezii au urmărit trupele chineze retrase spre nord-vest.

Aceste operațiuni sunt în curs.

Trupele chineze, pierzând artera importantă de cale ferată ce leagă Hankeu de Canton, nu mai dispun pentru comunicațiile exterioare de cât de drumurile ce străbat Yunamul, spre Birmania și Indochina și de cele din Sinkiang, spre Rusia sovietică.

Astăzi, japonezii sunt stăpâni pe toată China orientală compusă din provinciile Ci-Ci, San-Tung, Skansi, Ho-nam, Ngan-Hwei, Fo-Kien și Kwan-Tung, în care se găsesc orașele cele mai populate și bogate, — între care sunt și fostele capitale, Peking și Nanking, precum și centrele importante comerciale și strategice.

Cine ignorează istoria contimporană a Chinei nu poate să înțeleagă cum statul chinez, cu vasta sa întindere de peste 7 milioane de km. p., cu populația sa de aproape 450 milioane de locuitori și cu resursele sale, umane și materiale, considerabile, nu este capabilă să organizeze o rezistență armată.

Care este explicația slăbiciunei Chinei ?

China a ajuns, din cauza convulsiunilor interne, într'o stare apropiată de anarhie. De această stare a profitat și profită Japonia, care de câteva decenii zmulge din trupul Chinei provinciile și orașele cele mai însemnate și bogate.

Incă de acum câțiva ani, elevii chinezi din școlile na-

(Continuare in pagina 2-a)

Viscolește la Predeal

Predeal, 6 Noembrie

Astăzi s'a abătut asupra localității noastre un viscol puternic.

Temperatura a scăzut la —4°.

Ninge ca în toiul iernii.

xXx⊙●⊙xXx

Alegeri parțiale in Franța

Paris, 6 (Rador). — *Astăzi au fost două alegeri parțiale pentru Cameră.*

La Paris, în al nouălea arondisment, a fost ales d. Valin, membru al partidului social francez, iar la Charolle a fost ales d. Paul Faure, secretarul partidului socialist.

Violent incendiu la Oslo

30 persoane carbonizate

Oslo, 6 (Rador). — Intr'un violent incendiu care a distrus în parte o clădire din Oslo au murit carbonizate 13 persoane.

Alte 4 persoane s'au aruncat pe fereastră dela etajul 4, încercând să se salveze, astfel că totalul victimelor este de 17.

Nu se cunosc încă împrejurările în care a isbucnit focul.

*

Oslo, 6 (Rador). — Se anunță oficial că numărul victimelor în incendiul de Duminică din Oslo este până acum de 24.

După toate probabilitățile numărul victimelor este de 28.

Focul a isbucnit într'un atelier fotografic dela etajul patru al clădirii, unde se organizase o serbare.

*

Oslo, (Rador). — Duminică seara la orele 22, bilanțul victimelor incendiului din Oslo arăta un număr de 30 de morți.

De 100 de ani încoace, nu s'a mai văzut la Oslo un incendiu atât de mare ca acesta.

Scene de groază

Oslo, 6 (Rador). — Asupra catastrofalului incendiu de astă-noapte, se dau următoarele detalii :

Martori oculari povestesc că întreaga catastrofă n'a durat decât vreo câteva minute. Din atelierul fotografului Curții Regale, Anderson, de unde a luat naștere incendiul, s'au auzit urlete de groază și durere numai două-trei minute, după care s'a întins în clădirea incendiată o tăcere completă.

Unica ușă de ieșire pe din dos era inutilizabilă, din cauză că în dreptul ei fuseseră așezate diferite mobile și nu se mai circula de mult prin ea. Ușa dinspre stradă se deschidea înăuntrul casei, iar locatarii, înebuniți de groază, se împingeau în această ușă, căutând o ieșire, din care cauză ușa n'a putut fi deschisă. In dosul ei au fost găsite, după potolirea focului, 20 de cadavre carbonizate.

Domnește certitudinea că toate persoanele care se aflau la serbare au pierit în flăcări, afară de soția fotografului, care plecase cu puțin înainte de isbucnirea incendiului.

Cadavrele găsite sunt absolut de nerecunoscut.

Atelierul fotografului se afla în imediata apropiere a palatului regal.

Vânătoarea regală din Banat

Timișoara, 6 Noembrie

Azi dim., la ora 6,40, cu un tren regal au sosit în gara Timișoara-Fabrică, M. S. Regele, însoțit de A. S. R. Principele regent Paul al Iugoslaviei, Marele Voevod Mihai, d-nii Iovan Ducici, ministrul plenipotențiar al Iugoslaviei; maior Ilie Radu, ofițer de ordonanță și invitații pentru vânătoare.

In gară erau prezenți d-nii Alex. Marta, rezident regal, general Dragalina, comandantul diviziei; col. Praporgescu, prefectul județului; col. Giormăneanu, inspectorul jandărmeriei; Sava, inspector de siguranță; col. Mateescu, comandantul poliției; Coriolan Băran, primarul municipiului.

M. S. Regele, invitații și oaspeții, cari au sosit în localitate încă de Vineri noaptea — așa cum am arătat în numărul nostru de eri — Principele de Hohenzollern, d-nii general Baliff, general Dombrovschi, col. Filitti, Gr. Carp, Lacman, Boeru, directorul vânătorilor regale și ing. Wrbitski, au plecat, cu automobilele în pădurea Bistra, de lângă Ghiroda.

Vânătoarea s'a bucurat de un timp foarte bun, terminându-se cu următorul rezultat: 708 fazani; 15 sitari, 2 vulpi, 108 epuri și 50 diferite păsări.

Noaptea, M. S. Regele și invitații, cu același tren regal, au plecat spre Capitală.

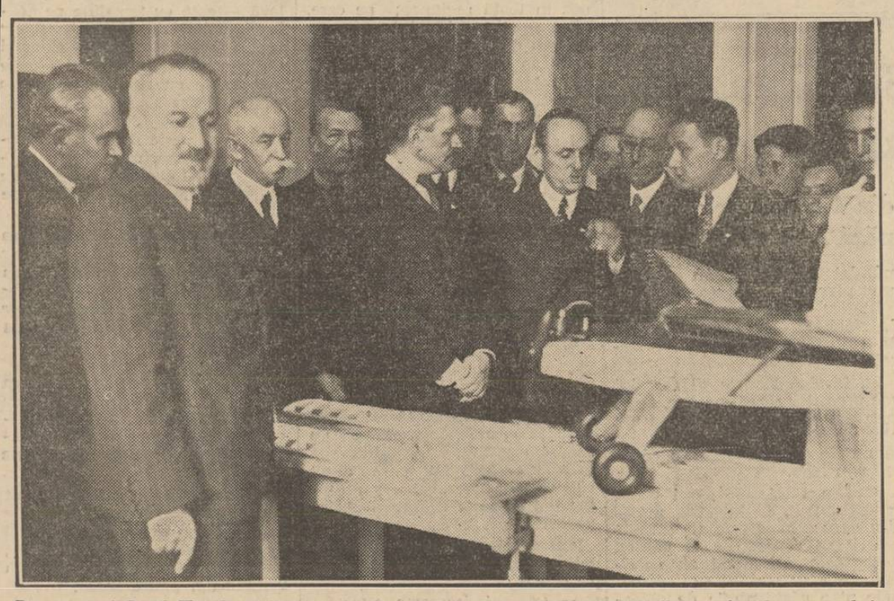

D. general Paul Teodorescu, ministrul aerului și marinei, vizitează instalațiile centrului de aeromodele

Alt cutremur de pământ înregistrat in Capitală

Dela observatorul astronomic:

In ziua de 6 Noembrie 1938, s'a înregistrat la observatorul din București un nou cutremur al cărui epicentru se găsește în arhipelagul japonez, la 8800 km. depărtare, în același loc cu epicentrul celor 2 cutremure dela 5 Noembrie.

La București, înregistrările au început la ora 11,6 minute și 4 secunde și au durat aproape 3 ore. In regiunea epicentrală cutremurul a fost foarte puternic, totuși mai slab ca cele din ajun.

MARINARII DE PE VASUL „EMDEN" IN CAPITALĂ

La mormântul Eroului necunoscut

INSTANTANEE TURISTICE

Taormina

de RADU D. ROSETTI

E namiază. Sub cerul albastru tot, arde soarele ca'n luna lui Cuptor la noi, dar jinduit nu'l ocolesc, și 'n loc să iau un automobil, mă urc într'o brișcă hodorogită, la care e înhămat un cal ale cărui coaste le mângâie biciul unui vizitiu cu pălăria pe ceafă.

— *Avanti*, îi zic familiar, dându-i adresa hotelului.

— *Siete di Napoli ?*

— *No, di Romania.*

— *Ho visto immediatamente che avete l'accento romano.*

Și eu, în vederea prețului dela sosire, îl las să creadă că sunt din Roma.

Căluțul urcă încet — Taormina fiind așezată pe-o terasă, cam la două sute de metri mai sus, — și panorama care-mi desmiardă privirea o voiu avea înaintea ochilor până i-oiu închide pentru totdeauna.

La festa degli occhi. Sărbătoarea ochilor, mă mai ațâță și amicul de pe capră.

Pe fiecare loc, de-alungul fiecărui zid, din fiecare piatră răsare câte-o floare, — și ce floare! prin mărimea și culoarea ei, poate fi botezată *super-floare*, cum e moda acum — pe când pomii de prin grădini, înfloriți și ei toți, leandrii roșii și magnoliile albe, par niște buchete enorme.

De ce urc, de-alungul balustradei, țărmul mării, cu munții Calabriei din zare și cu promontoriile din vale se conturează mai bine — casele suprapuse, cu balcoane încărcate cu bugenvile, făcându-și apariția pe rând — până pe culme, când, pe neașteptate, în mijlocul feeriei de vară, se 'nalță în față Etna albă, cu zăpada eternă.

Culoarea și lumina din colțul acesta fermecat al lumii, nu se poate descrie. Fotografii și pictorii pot să dea o idee celor ca nu l-au văzut, și aia departe mult de realitate.

Și eu care-am cutreerat de atâtea ori Italia și-am pregetat să mă cobor pân'aici !

„Ertare pentru zilele
Când nu te-am cunoscut"

cum s'a rugat duios Rostand, de Rosamunda Gerard, când i-a pus inelul de logodnă în deget.

Care-i grădina cea mai frumoasă din colțul ăsta de bazme? Greu de spus, fiindcă toată Taormina e o grădină. Cea dela *San Domenico* — monastirea transformată în hotel — *Giardino Publico*, terasa pensiunii mele, sau curțile fericiților proprietari de pe-aici, cu vile cochete, ascunse între ciclamene ?

Ici tufe de liliac, magnolii, leandri și cedri — printre cari râd garoafe, trandafiri și părălițe — dincolo brazi, pini, portocali și lămâi — cu ronduri de pansele, micșunele, maci și mușcate — dincolo sălcii, măslini, chiparoși, molifți și eucalipți, la rădăcini cu camelii și azalee, — și de pe fiecare alee arătarea din poveștj a mării de smarald din vale, cu Etna jumătate albă, jumătate neagră la dreapta !

Cine vrea să aibă „idee de botanică" aici trebue să vină.

Rătăcesc pe „vialele" bizare ale orașului cu străzi întortochiate, cu aspect când grec, când medieval, când roman — Baddia Vechia, Palazzo Corvaio, Teatrul antic — oprindu-mă și 'n dreptul caselor modeste ale locuitorilor, cari, între balcoanele artistic lucrate în fier forjat și ferestrele gătite cu mușcate, și-au întins rufele sărăcăcioase la uscat, până dau de niște morminte uitate, în dreptul unei scări de marmoră care nu știu încotro sue.

Tocmai ese dintr'o vilă mai răsărită un bătrân cu aspect de englez, ținând în mână o statuetă, — probabil fericitul proprietar al pavilionului din fund, ascuns printre flori și el.

„Colecționar de antichități" fac reflecția. Își duce probabil noua achiziție la vre-o expertiză.

E omul indicat să'mi arate drumul.

După ce aruncă mai întâi o privire admirativă — parc'ar vrea s'o mângâie — operei de artă, al cărei posesor e desigur de curând, și la care vede că mă uit indiscret, mă descurcă în cea mai perfectă franțuzească.

Fericit muritor având putința să trăiască, cu o pasiune nobilă, în cel mai fermecător colț al pământului.

... Sau cine știe ce durere se ascunde și 'n sufletul lui înstrăinat ? !

Intârzii să'l privesc cum coboară senin și mulțumit, cum se oprește și el uitându-se cu interes la *Il caretto siciliano*, originalul vehicul al localnicilor, aidoma cu-al lăptăreselor noastre, cu diferența că e înhămat la el un măgăruș împopoțonat, iar pereții „caretei" sunt pictați în culori vii, reprezentând icoane, eroi sau scene biblice și mitologice.

Astă seară e lună plină, și afișe multicolore anunță amatorilor de senzații noui *Notte di pien luino al Teatro Greco*. Muzică antică și versuri clasice sub astrul de argint, poleind pietrele străbune cu oglinda Mediteranei la orizont.

Nenorocire ! Tocmai când *Oedip* își plânge tragedia mai cu patos, nouri negri acoperă firmamentul și ne lasă pe întuneric ; iar un *Luigi, andiamo acasa* scos de circumstanță de un mucalit, urmat de câteva miorlăituri umoristice ale altor glumeți, complectează fiascul neașteptat. S'a dus dracului clasicismul.

Taormina fără o plimbare la *Castello* nu se concepe. Am norocul s'o fac în tovărășia unei familii amice din București, întâlnită pe neașteptate pe terasa de la San Domenico.

Cum sunt mai de mult în partea locului, spre uimirea birjarului, ca și a amicilor de altfel, mă urc pe capra trăsurii — ca să stea oamenii mai în larg, — de unde, după ce arăt și eonaționalilor minunile văzute de mine, ne îndreptăm agale printre lămâi și portocali spre cetatea din vârf.

Aldo — așa'l chiamă pe vizitiu — băiat frumos și tuciuriu, parc'ar fi de-al nostru, a lăsat calul la pas și cântă ca la el acasă, sub potopul razelor aurii, ce dogoresc ca vara. M'a luat cam *per-tu*, sigur că sunt călăuza boerilor din trăsură, plătit cu ziua. Ca frate de suferință, începe să mi se spovedească, și din una, din alta, mi-arată o englezoaică ce trece pe jos, spunându-mi cu aerul cel mai natural din lume, clipind cu 'nțelesuri, cum a fost tocmit odată de dânsa... s'o ducă prin locuri ascunse.

Secretul, transmis celor din trăsură, ne predispune la veselie, pe când Aldo rămâne perplex:

— *Traditore!* mă ceartă el, pocnind din bici și făcând haz cu noi.

Il întrebăm dacă nu'i e cald. *Il sole mi fa forte*, răspunde sicilianul, arătându-și din nou dinții albi.

S'a dus odată la Napoli... și-a răcit! Dealtfel un lucru care mi-a atras atenția e că, deși sunt locuri umbrite, birjarii și-așteaptă mușteriii în plin soare !

(Continuare in pag. 2-a)